

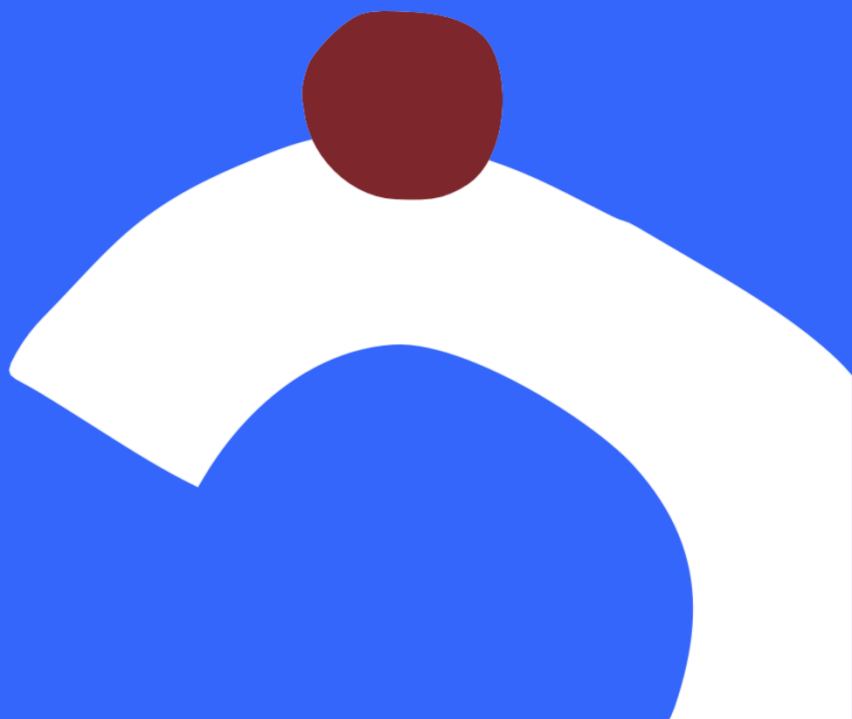

Národní pedagogický institut
České republiky

Rozvoj sebeobslužných a praktických dovedností

ukázkový ŠVP dle RVP ZŠS

2026

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Rozvoj sebeobslužných a praktických dovedností
Využité vzdělávací obory	Člověk a jeho svět Pracovní činnosti
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP) je určen pro žáky s kombinovaným postižením a jeho hlavním posláním je poskytovat cílenou podporu při dosahování maximální možné míry samostatnosti, soběstačnosti a důstojnosti v každodenním životě. Výuka probíhá s využitím speciálně pedagogických metod, které jsou individuálně přizpůsobeny specifickým potřebám, možnostem a schopnostem žáků. Pro efektivní rozvoj dovedností jsou do výuky integrovány prvky různých terapeutických přístupů a metod: Bazální stimulace: Využívá se k navození pocitu bezpečí (např. prostřednictvím iniciálního doteku) a k podpoře uvědomování si vlastního těla prostřednictvím somatické stimulace (např. před nasazováním ortéz nebo při hygieně obličeje). Pomáhá žákům lépe tolerovat taktilní podněty, jako je kontakt s vodou nebo hygienickými prostředky. Ergoterapie: Zaměřuje se na nácvik funkčního úchopu a koordinaci pohybů. Využívá princip analýzy úkolu, kdy se složitější činnosti (např. zapínání suchého zipu) rozloží na jednotlivé kroky. Součástí je také využívání vhodných kompenzačních pomůcek (např. kartáčů s prodlouženou rukojetí nebo příborů s manžetami). Prvky konceptu TEACCH: Zajišťují strukturalizaci prostředí a činností pomocí procesuálních schémat, vizuálních nebo zvukových časovačů (např. přesýpací hodiny, hudba na digitálním zařízení) a piktogramů, což zvyšuje předvídatelnost a samostatnost žáka. Augmentativní a alternativní komunikace (AAK): Umožňuje žákům vyjadřovat potřeby, přání a volby. Zahrnuje používání jednoduchých tlačítkových komunikátorů, komunikačních tabulek v tabletu, aplikací na chytrém mobilu nebo systému VOKS. Senzorická integrace a orofaciální stimulace: Podporují toleranci různých hmatových podnětů a připravují dutinu ústní na hygienu nebo příjem potravy. Při nácviku dovedností se uplatňují specifické pedagogické postupy: Stupňování dopomoci: Pedagog postupně snižuje míru poskytované podpory – od plného fyzického vedení ruky přes částečnou asistenci až k využití slovní či vizuální podpory. Zpětné řetězení: Pedagog provádí první kroky činnosti. Žák dokončí až poslední fázi, což mu přináší okamžitý pocit úspěchu.

	Nácvik pomoci videozáznamu: Žák sleduje videozáznam správného provedení činnosti na digitálním zařízení a následně ji imituje. Princip příčiny a následku: Žák si prostřednictvím jednoduchých činností na digitálních zařízeních osvojuje vztah mezi vlastním jednáním a jeho důsledkem. Např. stisknutím spínače vyvolá konkrétní reakci, jako je zvuk, světelný podnět nebo pohyb na obrazovce. 1.stupeň Na prvním stupni je kladen důraz na postupný přechod od intenzivní podpory k rozvoji základní úrovně samostatnosti v rutinních činnostech. Klíčovými oblastmi jsou hygienické návyky, stravování, oblékání a rozvoj motorických dovedností potřebných pro sebeobsluhu. Výuka se zaměřuje na aktivní zapojení žáka do základních hygienických činností (např. vkládání rukou pod vodu, používání kapesníku) a stolování s využitím vhodných podpůrných pomůcek. Žáci se učí zaujímat správnou polohu v polohovacích systémech a manipulovat s upraveným nádobím se zesílenými rukojeťmi a protiskluzovými podložkami. Důraz je kladen na aktivní spoluúčast při používání toalety, nácvik čištění zubů s upraveným kartáčkem a spolupráci při oblékání. Součástí výuky je také rozvoj koordinace oko–ruka a využívání vizuální podpory (piktogramy, fotografie) pro porozumění a zvládání následnosti jednotlivých kroků. Školní očekávané výsledky učení jsou formulovány pro klíčová období ve 3. a 6. ročníku. 2. stupeň Na druhém stupni směřuje pojetí předmětu k uplatňování osvojených dovedností v méně známém a veřejném prostředí a k postupné přípravě na život po ukončení školní docházky. Důraz je kladen na využívání běžných i speciálně upravených digitálních pomůcek pro rozvoj sebeobsluhy, orientace v čase a komunikaci. Žáci se učí ovládat digitální zařízení (např. tablety, chytré telefony) pomocí alternativních vstupů zařízení (např. trackbally, joysticky, oční snímače) a využívat aplikace pro augmentativní a alternativní komunikaci. Součástí výuky je také bezpečné zacházení s digitálními technologiemi, elektrickými spotřebiči a dalšími zařízeními využívanými v domácnosti. Školní očekávané výsledky učení jsou formulovány pro klíčové období v 10. ročníku. Hodnocení Hodnocení výsledků vzdělávání žáků v předmětu speciálně pedagogické péče vychází z principů formativního a individuálního přístupu. Žáci jsou hodnoceni průběžně během celého školního roku, přičemž v pololetí a na konci školního roku je hodnocení vyjádřeno slovní formou. Tato forma hodnocení umožňuje objektivně a citlivě popsat individuální pokrok žáka, jeho snahu a míru dosažené samostatnosti bez srovnávání s ostatními. Hodnocení se zaměřuje na plnění cílů, popsaných jednoduchými a měřitelnými kroky a reflektuje, jak se u žáka mění potřeba dopomoci – od plného fyzického vedení k samostatnějšímu projevu.
Informace o obsahu předmětu	Vzdělávací obsah vychází z RVP ZŠS ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět v Dílu I a Pracovní činnosti v Dílu I. Školní očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“. Tento předmět je do ŠVP zařazen jako předmět speciálně pedagogické péče, který mohou školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona realizovat pro skupiny žáků s potřebou podpory ve společné oblasti, v tomto případě v oblasti rozvoje sebeobslužných a praktických dovedností u žáků s kombinovaným postižením.
Časová dotace	1. stupeň: 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 2. stupeň: 2 + 2 + 2 + 2

Organizace výuky předmětu	Výuka je realizována převážně individualizovanou formou, která umožňuje respektování individuálních potřeb a možností žáků a postupné omezování dopomoci. Využívá se metoda fyzického vedení („ruka přes ruku“) a nácvik dovedností v přirozených situacích (např. v jídelně, šatně nebo v okolí školy). Organizace výuky je variabilní; vyučovací hodiny lze dělit na kratší časové jednotky nebo spojovat do bloků tak, aby odpovídaly aktuálním možnostem soustředění a fyziologickým potřebám žáků.
Podmínky pro výuku předmětu	Výuka je realizována v bezbariérovém prostředí s dostatkem prostoru pro bezpečný pohyb a manipulaci s vozíky, kompenzačními a rehabilitačními pomůckami. Podle individuálních potřeb žáků je zajištěna dostupnost kompenzačních a polohovacích pomůcek (např. klíny, válce, upravený nábytek) a speciálně upraveného nářadí s ergonomickými úchopy. Výuka probíhá v klidné a podnětné atmosféře, která podporuje pocit bezpečí. Součástí podmínek je také dostupnost prostředků augmentativní a alternativní komunikace (AAK) a digitálních technologií, které podporují dorozumívání a aktivní zapojení žáků do činností.

Vzdělávací strategie

Vyučovací předmět	Rozvoj sebeobslužných a praktických dovedností	
Využité vzdělávací obory	Člověk a jeho svět Pracovní činnosti	
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé	
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální	
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická	
Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KUA	Klíčová kompetence k učení	• Rozkládáme činnosti na jednotlivé, jasně ohraničené kroky; • podporujeme samostatné používání vizuální struktury (např. piktogramů, fotosekvencí); • využíváme časté opakování činností ve stabilním prostředí; • poskytujeme přímé vedení a okamžitou zpětnou vazbu; • podporujeme vytrvalost při dokončování započaté činnosti; • vedeme k přenosu naučených postupů do různých prostředí (např. jídelna, prostředí mimo školu); • postupně omezujeme přímou pomoc a podporujeme sebekontrolu.
KKA	Klíčová kompetence komunikační	• Používáme jednoduché a srozumitelné instrukce; • kombinujeme slovní pokyn s gestem či názornou ukázkou; • podporujeme samostatné vyjadřování základních potřeb (např. jídla, hygieny) a žádosti o pomoc; • využíváme AAK podle individuálních možností a potřeb žáků; • modelujeme vhodné komunikační chování v běžných situacích; • podporujeme spontánní komunikaci v běžných situacích; • upevňujeme vhodné společenské formy komunikace.
KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	• Podporujeme spolupráci při jednoduchých společných a běžných denních činnostech; • učíme základním pravidlům osobní hygieny a respektování osobního prostoru; • posilujeme pocit úspěchu při zvládnutí dílčího úkolu; • vedeme k přijetí pomoci druhých; • vedeme k převzetí přiměřené odpovědnosti za vlastní věci; • podporujeme realistické sebehodnocení vlastních schopností a míry samostatnosti.
KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	• Upevňujeme hygienické návyky jako součást péče o vlastní zdraví; • vedeme k dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni; • podporujeme odpovědné zacházení s vlastními pomůckami; • podporujeme respektování pravidel ve společném prostředí.

KPA	Klíčová kompetence pracovní	• Systematicky procvičujeme jednoduché pracovní postupy; • vedeme k samostatné přípravě a úklidu pracovního místa a místa pro sebeobslužné činnosti; • pracujeme s jasnou strukturou činnosti od začátku do konce; • podporujeme dokončení praktického úkolu bez fyzické dopomoci; • vedeme k využívání naučených pracovních postupů při samostatné práci.
KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů	• Nabízíme dvě jednoduché možnosti volby; • vedeme k hledání řešení s přiměřenou podporou; • podporujeme zvládání drobných změn v zavedených postupech; • vytváříme situace vyžadující přizpůsobení postupu; • postupně omezujeme fyzickou pomoc; • podporujeme požádání o pomoc při řešení obtížné situace.
KLA	Klíčová kompetence kulturní	• Upevňujeme společensky přiměřené chování při stolování a dodržování hygienických návyků; • podporujeme samostatnou péči o vlastní zevnějšek; • rozvíjíme návyk udržování čistoty a pořádku; • vedeme k respektování běžných společenských a kulturních norem.
KDA	Klíčová kompetence digitální	• Využíváme jednoduché digitální vizualizace (např. obrázkové postupy); • využíváme digitální časovače pro strukturování činnosti; • vedeme k bezpečnému a účelnému používání asistivních technologií; • podporujeme samostatné využívání digitálních technologií k usnadnění a zvládání běžných činností.

Obsah předmětu

3. ročník

OVU vzdělávacích oborů – 6. ročník		Školní OVU pro 3. ročník	Vazby na související OVU ZG	Vazby na související OVU KK	Vazby na související OVU PT	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZŠS						
CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Aktivně vložit ruce pod tekoucí vodu.	X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.	CPA-CSP-001-106-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• přesun k umyvadlu a zaujímání vhodné polohy při hygieně • stimulace a tolerance taktilních podnětů při kontaktu s vodou a hygienickými prostředky • prvky bazální stimulace při vnímání dotyku, teploty vody a vlastního těla • využívání prvků senzorické integrace k podpoře tolerance různých hmatových podnětů • používání upraveného umyvadla
CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Uchopit kapesník nebo ubrousek a přiložit jej k pokožce obličeje nebo ruky.	X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	X	CPA-CSP-001-106-002 Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.	• nácvik tolerance dotyku v oblasti obličeje s využitím prvků bazální stimulace a taktilní stimulace • rozpoznávání potřeby očisty obličeje a nosu pomocí nastavitelného zrcadla nebo kamery na mobilním zařízení • uchopování kapesníku nebo ubrousku různých velikostí a materiálů • přikládání kapesníku nebo ubrousku k obličeji nebo ruce s dopomocí • seznámení s místem uložení hygienických pomůcek

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Uchopit příbor s upravenou rukojetí a nabrat vybranou část potravin.	X	KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	X	CPA-CSP-006-106-002 Dodržovat základní pravidla stolování.	• zaujímání a udržování správné polohy při stolování s využitím polohovací židle, speciálního sedacího systému, opěr trupu, hlavy a horních končetin nebo upínacího pásu • používání ochranných pomůcek při jídle (např. bryndák s pevnou zachytávací kapsou, ochranná podložka, protiskluzová podložka pod nádobí) • manipulace s upraveným příborem – zesílená nebo pěnová rukojeť, ergonomicky tvarované nebo úhlové příbory, manžety pro uchopení příboru • používání speciálně upraveného nádobí (např. talíř se zvýšeným okrajem, protiskluzová miska, dělený talíř) • nácvik nabírání potravy a koordinace pohybů při příjmu stravy s využitím prvků ergoterapie, vedení ruky nebo ergonomické rotační opěrky předloktí
---------------------	--	--	---	---	---	---	--

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Vyjádřit potřebu použití toalety a spolupracovat při přesunu na toaletu.	X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X	CPA-CSP-001-106-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• používání tlačítkového komunikátoru (např. stisk velkoplošného spínače), komunikačního tlačítka nebo jiných zvukových, světelných či vizuálních symbolů k signalizaci potřeby použití toalety • nácvik přesunu na toaletu s využitím mechanického nebo elektrického invalidního vozíku, chodítka nebo madel • aktivní spolupráce při manipulaci a transferech pomocí mobilního nebo stropního zvedáku a závěsného vaku • nácvik správného polohování na toaletě s využitím speciální toaletní židle, nástavce na WC nebo opěrného systému
---------------------	--	--	---	--	---	--	--

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Spolupracovat při čištění zubů.	X	X	X	CPA-CSP-001-106-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• rozpoznávání vlastních pomůcek pro čištění zubů pomocí fotografie, barevného označení, piktogramu nebo hmatového symbolu • tolerance dotyků v oblasti úst, rtů a dutiny ústní s využitím prvků orofaciální stimulace a bazální stimulace • používání dávkovače zubní pasty, ústní vody nebo ústního spreje s dopomocí • nácvik jednotlivých kroků čištění zubů podle obrázkové, fotografické nebo předmětové posloupnosti • spolupráce při ukládání hygienických pomůcek na označené místo
---------------------	--	---------------------------------	---	---	---	--	--

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Spolupracovat při jednoduchých úkonech oblékání a svlékání.	X	KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.	X	CZA-TEV-001-106-008 Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.	• zaujímání vhodné polohy při oblékání a svlékání s využitím polohovacích pomůcek, speciálního sedacího systému nebo opěrných prvků • aktivní spolupráce při manipulaci s horními a dolními končetinami během oblékání a svlékání • nácvik oblékání a svlékání jednoduchých částí oděvu s využitím ergoterapeutických postupů a vedení pohybu (např. tréninkový rukáv s našitým gumovým kroužkem pro nácvik pohybu paže) • rozlišování jednotlivých částí oděvu a jejich správné orientace pomocí barevného označení, fotografií, piktogramů nebo hmatových značek • ukládání oděvu na snadno dostupné místo s využitím vizuální struktury prostředí, označených skříněk, polic nebo věšáků
---------------------	--	---	---	--	---	---	---

6. ročník

OVU vzdělávacích oborů – 6. ročník		Školní OVU pro 6. ročník	Vazby na související OVU ZG	Vazby na související OVU KK	Vazby na související OVU PT	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZŠ						
CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Osušit si umyté ruce s dopomocí.	X	X	X	CPA-CSP-001-106-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• nácvik koordinace jedné nebo obou rukou během hygienických činností • využívání prvků ergoterapie zaměřených na funkční úchop a koordinaci pohybů rukou • tření dlaní a manipulace s hygienickými pomůckami • nácvik správné manipulace s vodní baterií vybavenou prodlouženým pákovým systémem nebo s bezdotykovou baterií • zapnutí vlažné, maximálně teplé vody s podporou ochranného systému, fotografií, obrázků a značek na stěně • nácvik správného použití mýdla z dávkovače nebo pevného mýdla • používání ručníku s vyšitým orientačním prvkem pro snadnější úchop nebo vzduchového sušáku rukou

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Používat kapesník se speciálním úchopem k utření nosu nebo obličeje s připomenutím či dopomocí.	X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.	X	CPA-CSP-001-106-002 Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.	• používání komunikačních pomůcek k vyjádření potřeby otření nosu nebo obličeje • manipulace s upravenými hygienickými pomůckami (např. větší kapesníky, vlhčené ubrousky, kapesníky umístěné ve snadno dostupném zásobníku nebo na speciálním držáku) • nácvik úchopu a vedeného pohybu ruky při použití kapesníku s využitím ergonomických a ergoterapeutických pomůcek • používání polohovacích pomůcek a opěr horních končetin pro usnadnění pohybu ruky k obličeji • nácvik jednotlivých kroků péče o obličej podle obrázkové nebo fotografické posloupnosti nebo audio návodu • odkládání použitých hygienických pomůcek do koše nebo jiného úložného boxu umístěného v dostupné výšce nebo vybaveného bezdotykovým otevíráním
---------------------	--	---	---	---	---	---	---

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Podílet se na základní sebeobsluze při stolování za podpory speciálních pomůcek.	X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.	X	CPA-CSP-006-106-002 Dodržovat základní pravidla stolování.	• používání kompenzačních pomůcek pro příjem tekutin (např. hrnek se dvěma uchy, hrnek s výřezem pro nos, speciální pítka, brčkové systémy) • používání ubrousku a dodržování hygienických návyků při stolování podle obrázkového, fotografického nebo audiovizuálního postupu • nácvik úklidu po jídle a manipulace s nádobím s využitím vozíku, protiskluzových pomůcek nebo podnosu na klín s polštářem • koordinace jednotlivých činností při stolování s využitím prvků ergoterapie a individuálně upravených kompenzačních pomůcek
---------------------	--	--	---	---	---	---	---

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Spolupracovat při použití toalety a související hygieně.	ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.	CPA-CSP-001-106-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• manipulace s oděvem s využitím upravených zapínacích systémů (např. suché zipy, magnetické zapínání, poutka na zipy, zvětšené úchyty) • používání upravených hygienických pomůcek určených pro osoby s omezenou hybností (např. bidet, bidetová sprška, hygienické pomůcky s prodlouženou rukojetí) • nácvik jednotlivých kroků hygieny podle obrázkového, fotografického nebo audiovizuálního postupu s využitím augmentativní a alternativní komunikace • využití sprchového křesla s elektrickým zdvihem při přesunu a osobní hygieně • upevňování posloupnosti úkonů při použití toalety a následném mytí rukou s využitím vizuální podpory
---------------------	--	--	--	--	---	--	---

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Uchopit zubní kartáček s upravenou rukojetí a provést s dopomocí několik pohybů při čištění zubů.	X	KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	X	CPA-CSP-006-106-001 Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.	• používání manuálního nebo elektrického zubního kartáčku upraveného zesílenou, anatomicky tvarovanou nebo individuálně přizpůsobenou rukojetí • nácvik správného úchopu kartáčku s využitím prvků ergoterapie a podpory horní končetiny (např. ergonomická rotační opěrka předloktí) • vedení ruky při provádění čistících pohybů a rozvoj koordinace oko–ruka při manipulaci s kartáčkem • používání upraveného kelímku, dávkovače vody nebo dalších kompenzačních pomůcek pro vyplachování úst • ukládání hygienických pomůcek na označené místo a upevňování samostatnosti při každodenní péči o dutinu ústní
---------------------	--	---	---	--	---	---	---

CSA-CJS-005-106-002	Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	Spolupracovat při oblékání a svlékání s pomocí vhodně upravených podpůrných úchopových systémů.	ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X	CPA-CSP-008-106-002 Mít osvojené klíčové pracovní návyky.	• používání upraveného oděvu se speciálními zapínacími systémy (např. suché zipy, magnetické zapínání, poutka nebo prodloužené úchyty na zipech) • rozvoj úchopu a koordinace rukou při manipulaci se zapínáním, poutky a jednotlivými částmi oděvu • samostatné zapínání suchých zipů na ortézách nebo jiných kompenzačních pomůckách • využívání kompenzačních pomůcek pro oblékání (např. navlékač ponožek, pomůcka na oblékání bundy, oblékací háčky, navlékače zipů) • upevňování posloupnosti oblékání a svlékání s využitím obrázkových návodů a speciálních úchopových pomůcek
---------------------	--	---	---	--	---	--	--

10. ročník

OVU vzdělávacích oborů – 10. ročník		Školní OVU pro 10. ročník	Vazby na související OVU ZG	Vazby na související OVU KK	Vazby na související OVU PT	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZŠS						
CPA-CSP-008-110-002	Mít osvojené základní pracovní návyky.	Používat běžné i speciálně upravené digitální pomůcky při sebeobsluze, orientaci v denním režimu a ovládání zařízení podle individuálních možností.	ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	INA-INF-001-110-001 Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením. INA-INF-001-110-002 Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.	• používání tabletu, dotykového počítače nebo chytrého telefonu, chytrých hodinek nebo náramků se zjednodušeným ovládáním • zapojování signalizačních systémů do běžného dne (např. náramek s vibrací) pro připomenutí léků či pitného režimu • nácvik mechanického ovládání zařízení prostřednictvím dotykové obrazovky, velkoplošných tlačítek, klávesnice s plexisklovým krytem s kulatými otvory pro vedení prstů, externích spínačů, joysticku nebo trackballu • využívání alternativních způsobů ovládání (např. ovládání hlavou, ovládání pohledem, ovládání jedním spínačem) • používání hlasového ovládání k aktivaci funkcí zařízení a spouštění jednoduchých úkonů

							• orientace v digitálním rozhraní pomocí fotografií, piktogramů, barevného značení a zvukové odezvy • využívání elektronických kalendářů, časovačů, budíků a připomínačů při sebeobslužných a režimových činnostech • používání digitálních návodů, fotografických sekvencí a videomodelingu při nácviku hygieny, oblékání, stolování a dalších sebeobslužných aktivit • využívání asistivních technologií podporujících samostatnost (např. signalizační zařízení, chytrá tlačítka, jednoduché prvky ovládání prostředí) • nácvik bezpečné manipulace s digitálními zařízeními, jejich ukládání, nabíjení a základní péče o používané pomůcky ve spolupráci s druhou osobou
--	--	--	--	--	--	--	--

CPA-CSP-008-110-002	Mít osvojené základní pracovní návyky.	Používat běžné i speciálně upravené digitální pomůcky ke komunikaci, navazování sociálních kontaktů a vyjadřování potřeb.	ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	INA-INF-002-110-002 Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě. INA-INF-002-110-001 Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.	• používání komunikačních aplikací a zařízení pro augmentativní a alternativní komunikaci s další osobou (např. hlasové komunikátory, komunikační tabulky v tabletu, obrázkové komunikační systémy) • vyjadřování potřeb, přání, pocitů a voleb prostřednictvím digitálních komunikačních pomůcek • používání jednovzkazových a vícevzkazových komunikátorů v běžných situacích • výběr symbolů, fotografií nebo hlasových zpráv pro komunikaci s okolím • využívání videohovorů, hlasových zpráv a fotografií ke kontaktu s rodinou, spolužáky a známými osobami • používání digitálních pomůcek při nácviu sociálních situací a pravidel komunikace • využívání aplikací zaměřených na rozpoznávání emocí, mezilidských vztahů a sociálních dovedností
---------------------	--	---	---	--	--	---	--

Národní pedagogický institut
České republiky

Praha, srpen 2026
www.npi.cz